

26. Jul. 1845

FAKTA

Dato:
26. Jul. 1845

Sidetal:
Dagbog F, side 80-83

Dagbogens placering:
Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.
KKS19997

Trykt udgave:
Bjarne Jørnæs (red.): Johan Thomas
Lundbye. Rejsedagbøger 1845-1846,
Statens Museum for Kunst 1976, s.
120-122; Jesper Svenningsen (red.):
Seks år af et liv. Johan Thomas
Lundbye – Dagbøger om tro, skæbne,
kunst og kærlighed, København 2018,
s. 362-364

TRANSSKRIFTION

Løverdag. Rom 26 July 1845.

Jeg har alt seet en god Deel af Rom, gjort en heel Deel Tegninger, og med Glæde erfaret: at Folkelivet her kunde dog langt overgaae mine største Forventninger. Kunstsager har jeg kun seet i St Peter – Samlingerne har jeg endnu slet ikke besøgt da Varmen er gruelig, ihvorvel de Øvrige her sige: det er Intet, mod hvad den har været. Jeg længes meget efter Jerichau¹ og Læssøe², og nu skulde jeg idag reise ud til dem, om ikke Vetturinen narrer mig. Landsmændenes Forsamlinger ved Maaltider og paa Spadseregange ere temmelig dorske og kjedelige; og det har undret mig, hvor liden Deel de igunden tage i den Strid, der for Tiden føres hjemme om Tydsk og Dansk i Slesvig. Jeg kan ikke gaae ind paa de lange Artikler i tydske Blade om denne Sag – jeg kan kun mærke, at det er et Lem, man vil •81• rive af Moderlandet, det maa gjøre mig ondt, og det kan ingen, der føler sig som Dansk, godvillig give sit Minde til. – Forøvrigt er min Stilling temmelig betænkelig, idet jeg er ganske blottet for Penge; Ruben³ har idag laant mig 10 Scudi, som jeg haaber at kunne holde ud med, indtil jeg faaer Penge hjemmefra. – Hvordan skal det behage mig at arbeide i Civitella? derom dreie alle Spørgsmaal sig nu, og deraf afhænger mit fremtidige Vel, baade i materiel og aandelig Henseende. Jeg gaaer med en Sygdom, der ene ved Arbeide og ved dygtigt Arbeide kan helbredes. Hvad hjælper det, at man hjemme viiste mig Deeltagelse – den Sunde der staaer ved Sygesengen, kan ikke indgive Feberpatienten af sin Kraft – saa jeg idag hos Goethe. Nu altsaa Kl: 3 til Tivoli, og imorgen paa et Æsel til Civitella. Gid jeg var der! Gid Jerichau og Læssøe tage vel imod mig!

•82•

Naar jeg ikke skriver et Ord om al den Deilighed, som her omgiver mig, ikke et Ord om det gamle Forum, ikke om Peterskirken ikke om Campagnen, ikke om de deilige Menneskeskikkelser, Dyreskikkelser, Livet paa Gaderne med de smukke Vandspring i de forskjelligste Former og i rigeste Mængde, ikke et Ord om de smaae Gader, hvor jeg saa gjerne gaaer og betragter et Liv saa fremmed og uforstaaeligt for mig som det Maal jeg hører tales og synges om mig, ikke et Ord om de Qvindeskikkelser, hvis Øine ere som Ild, hvis Holdning og Form er som Antikernes – naar jeg slet ikke indlader mig paa at beskrive det, da er det fordi det langt, langt overgaaer min Pens Kræfter, og fordi: jeg dog er saa meget Maler, at jeg føler, dette maa beskrives af mig med Farve og Tegning efter Evne, og ikke i Bøger. O, kunde jeg forjage alle Erindringer, og rolig •83• med samlet Kraft hengive mig til denne Rigdom, jeg kunde da endnu komme paa Fode som Kunstner, som Menneske. Men i disse Par Aar maa det skee, mens jeg er ude af alle Forhold i Hjemmet, og saa ligegyldig for Enhver, at jeg kun har mig selv at søge Glæde og Trøst og Kraft hos. Var det ikke et Hykleri at vende sig til den Gud, jeg aldrig har

havt Kraft og Fromhed nok til stadig at bønfalde og takke, jeg kunde da nu bede, ret inderligt bede om Kraft til Arbeide, til at gjøre det Gode, jeg gjerne vil. Men en saadan Bøn er ikke for mig, og den Tid vel fjern endnu, da der kan være Tale om religiøst Liv i mig – derfor tilbage i den evige Vexel af kort Glæde, kort Haab, kort Lyst og Liv, og lang Anger, lang Længsel, lang Jammerlighed, hvori jeg nu saalænge har levet, og som vel er: mit Element! Er jeg at fortænke i, at jeg ønsker at komme i et andet?

¹ Billedhuggeren Jens Adolf Jerichau (1816-1883).

² Maleren Thorald Læssøe (1816-1878).

³ Ludvig Ruben (1818-1875), svensk maler og billedhugger.

Lørdag Rom 26 Julij 1845.

Jy har alt seet en god Deel af Rom,
gjort en heel Deel Tegnninger, og med
Glæde erfaret: at Falkeniet her kunde
sej langt overgaa mine største Fer-
rentninger. Nimmstageren har jⁱ tem-
seet: St. Peter - Samlingerne har jⁱ
end m^{er} slet: alle her og da Normen er
gruelig, ihvorael de Gjorte her sige:
Det er et andet, med hvad den har seet.
Jy længe smigt efter Perichain og Lessore,
og min skulde jⁱ idag seie ind til dem,
om alle Vitturieren næver mig. Lands-
mændenes Forsamlinger ved Maaltiden
og paa Spad overgaae ere temmelig
Darske og hjedelige; og det her indtøst
mig, hvor liden Deel de igjennem
sage i den Strid, der for Tiden fier
tjemme om Tydsk og Dansk i Schlesig.
Jy har, alle gaae ind paa de lange Artik-
ler i tydske Blade om samme Sag - jⁱ kan
tem merke, at det er et Lem, man vil

vide af Meder landet, det maa give mig
ordt, og det kan ingen, der følger mig
som dansk, ged villig give det Minde til.
— Forovrigt er min Stilling temme-
lig hetenkelig, idt vi er ganske blettet
for Penge; Finken har idag laent mig
10 Scudi, som vi haaber at kunne hel-
pe ind med, indtil vi faar Penge igjen
me fra. — Hvordan skal det behage
mig at arbejde i Givittella? Deres
Brev alle Spingsmaal sig mig, og deraf
afhænger mit fremtidige Vel, haa-
pe i materiel og mandelig Menneende.
Hj gaar ind i Lygdom, der er end
Arbejde og end dygtigt Arbejde kan hel-
brudes. Hvad betyder det, at man bliver
me viiste mig Deltagelse — den findes
der staar end Lygsengen, kan ikke
indgive Fekerpænter af sin Kæft-
sam vi idag hos Goethe. Nu altraa
kl. 3 til Tivoli, og imorgen naar til
Asolo til Givittella. Gud vi var der!
Gud Frøchan og Deres Brev end imed mig!

Maar j. ikke skriver et Ord om al den
Deiligbed, som her omgives mig, ikke
et Ord om det gamle Forum, ikke
om Peterskirken ikke om Lampaguen,
ikke om de delige Meenske skikkelser,
Dags skikkelser, Inset paa Gaderne
med de smukke Vandspring i de for-
skjelligte Former og i riigste Mængde,
Alte ikke et Ord om de smaa Gader,
hvor j. saa gerne gaar og betragter et
saa saar fremmed og usforstaaeligt for
mig om det Maal j. her tales og
singes om mig, ikke et Ord om de
Gulds skikkelser, hvis Gine er som
Jld, hvis Klodring og Form er som
Arthernes — naar j. selv ikke indlader
mig paa at beskrive det, da er det for-
si det laugt, laugt over gaver min Poes
Kraefter, og fordi; j. dog er saa meget
Malen, at j. faer, dette maas beskrives
af mig med Farve og Tegning efter
Lune, og ikke i Prose. O, kunde j.
farjage alle Lindringer, og satig

med samlet Kraft hengive mig til samme
Nidghed, og kunde da endvdi kenne mig paa
Fode som Kunstner, som Menneske.
Men i disse Par Aar maa det skee, mens
j er inde af alle Forhold: Kjennet, og
saa liggyldig for den hvi, at j kender har
mig selv at seje Glæde og Trøst og Kraft
has. Nav det ikke at lykkelig at vende sig
til den Gud, j aldrig har haft Kraft og
Fremtid med til stadig at henfalder
takke, j kunde da min hede, ad in-
perbygt hede om Kraft til Arbeide, til
at gjore det gode, j gjornes vil. Men
en saadan Bøn er ikke for mig; og den
Tid ad fjern endvdi, da der kan ve-
re Tale om religiøst Liv er mig - derfor
tilbage i den vige Regel af kort Fla-
se, kort Maal, kort Lyst og Liv, og
lang Anger, lang Længsel, lang Jam-
merlighed, hvori j min saa længe
har vært, og som vel er: mit Element!
Er j at fortænke i, at j ønsker at komme
i et andet?